

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
Projektiasiantuntija Stefan Tammilehto, puh. 040 482 4727
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin kuntatekniikka on laatinut katusuunnitelman Oppilaskodintielle yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän rakentamiseksi ja suunnitelma on valmis asetettavaksi nähtäville. Yleissuunnitelmassa pohjustetaan lähtökohdat ja periaatteet rakentamissuunnittelulle. Yleissuunnitelmassa esitellään ratkaisut mm. tilalliseen sijoittumiseen kaupunkirakenteessa ja väylän linjaus. Hanke sisältyy kaupungin kuntatekniikan investointiohjelmaan vuodelle 2025. **Suunnitelma on oheismateriaalina.**

Tausta:

Nykytilanteessa Oppilaskodintie on paikallinen kokoojakuu, joka rajautuu alku- ja päätepisteeltään Asematielle. Katuosuuden ajoradan leveys on nykytilassaan noin 4,5 metriä ja se on kaksisuuntainen, mikä nykyisellä ajoneuvojen mitoituksella on kapeahko kaksisuuntaiselle liikenteelle. Kadun länsipäädyn Asematien risteyksessä on kielletty kääntyminen Oppilaskodintielle, tämän järjestelyn on aikoinaan suunniteltu omalta osaltaan rauhoittavan liikennettä ja vähentävän läpiajoa alueella. Kadun kaksisuuntaisuus on säilytetty kadun varren asukkaiden palvelemiseksi. Oppilaskodintien nopeusrajoitus on 30km/h ja se kuuluu II-kunnossapitoluokkaan. Katuosuudella ei ole julkista liikennettä.

Jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt ovat toteutettu osissa Oppilaskodintiellä ja tästä johtuen järjestelyt ovat kadulla vaihtelevat. Kadun eteläisessä päädyssä Oppilaskodintie 2–6 kohdalla on reunakivellä ajoradasta erotettu ja korotettu yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Eteläisen Suotien risteysalueelta Granhultin koulun suuntaan on rakennettu kapea hiekkatieosuus, joka on erotettu ajoradasta kapealla avo-ojalla, palloiluhallin pysäköintialueelle saakka. Palloiluhallin pysäköintialueesta eteenpäin Granhultin koulun suuntaan ei ole erikseen osoitettua tai rakennettua reittiä jalankululle ja pyöräilylle, vaan liikkuminen tapahtuu ajoradan reunassa (osuus välillä Oppilaskodintie 15–21). Esikoulun ja Granhultin koulun pysäköintialueen liittymästä (Oppilaskodintie 23) lännen suuntaan kohti Asematien risteystä on kapea, noin 2 m leveä, ajoradasta reunakivellä erotettu korotettu yhdistetty pyörätie ja jalankuluväylä.

Lähin jalankulun ja pyöräilyn väylä palloiluhallin pysäköintialueelta kohti Granhultin koulua on Oppilaskodintien eteläpuolella, Saharan kentän pohjoispuolelta menevä, metsäkaistaleen takana oleva hiekkaväylä, joka jää oppilaiden keskuudessa vähemmälle käytölle johtuen väylän linjauksesta ja suunnasta. Oppilaskodintien liikennemääriä ei ole laskettu viimeiseen viiteen vuoteen, mutta liikennemäärät ovat aamu- ja iltapäiväruuhkan aikaan suurehkot johtuen saattoliikenteen määrästä Granhultin koululle ja viereiseen esikouluun. Merkittävä osa jalan tai pyörällä liikkuvista oppilaista käyttää Oppilaskodintietä ja sen molempia puolia koulu- ja harrastusmatkoilla. Harrastustoiminta palloiluhallissa, uimahallissa, keskuskentällä ja Saharan kentällä sekä kaupungin varikon läheisyys vaikuttavat liikennemääriin niin ajoneuvoliikenteen osalta kuin jalankulunkin osalta.

Alueen katusuunnitelma ja suunnittelutarve

Kuntatekniikka on suunnitellut kokonaisuutta yhteistyössä puitesopimuskumppani Finnmap Infra Oy:n kanssa – suunnittelutyö, maastomittaukset ja luonnosten hahmottelu on käynnistetty syksyllä 2024. Suunnittelun kohteena on osuus välillä Oppilaskodintie 15-23, käytännössä Palloiluhallin hiekkapysäköintialueelta Asematielle saakka (suuntana Granhultin koulu). Eteläisen ja Pohjoisen suotien väliin jäävä hiekkapohjainen jalankulun ja pyöräilyn väylän saneeraus ja leventäminen on ajankohtaista tarkastella samalla, kun Pohjoisen Suotien saneeraus on vuorossa. Pohjoisen Suotien kohdalla on erittäin haasteelliset olosuhteet pohjatöille kadun vieressä olevan suoalueen takia, jonka johdosta raskaat rakenteet vajoavat ajan saatossa.

Katuosuuden ja jalankulun olosuhteiden parantaminen on noussut kuntatekniikan prioriteeteissa korkealle useasta syystä. Katuosuus linkittyy vahvasti alueen oppilaiden kestävästi liikkumisen turvallisuuteen ja näiden olosuhteiden parantamiseen. Viimeisimpänä ja merkittävimpana, vuonna 2024 tapahtunut kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus, jossa lapsi jäi yliajatuksi, ovat vaikuttaneet vahvasti katuosuuden uudelleen saneeraamisen- ja järjestämisen tarpeeseen. Osuudella liikkuu runsaasti lapsia sekä jalan että pyörällä, eikä kadulla ole turvallista, erotettua jalkakäytävää. Ko. onnettomuus on myös onnettomuustutkintalautakunnan tutkinnassa ja tulevassa suunnitteluehdotelmassa on otettu vahvasti huomioon tästä loppuraportista ennakkotietojen mukaan saadut suositukset.

Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY:ltä) on suunnittelua aloitettaessa tiedusteltu verkoston saneeraustarpeista osuudelle. HSY on ilmoittanut vuodenvaihteen aikaan 2024-25, että osuudella olisi viemäriverkon saneeraustarvetta. Oppilaskodintien suunnittelualueen rakentamisaikatauluksi ja -ajankohdaksi oli hahmoteltu kesää 2025, mutta HSY:n mahdollinen mukaantulo voi vaikuttaa aikatauluun.

Kaupungin suunnitelmat

Suunniteltava osuus rajautuu Oppilaskodintie 15–23 väliselle katuosuudelle, Palloiluhallin pysäköintialue – Asematien risteys. Suunniteltava kokonaisuus on pyritty pitämään selkeänä ja yksinkertaisena, tavoitteena järjestää katutila uudestaan ja saada alueen liikennejärjestelyt turvallisemmaksi. Suunnitelman keskiössä on kadun varteen korotettuna rakennettava jalankulun- ja pyöräilyn väylä, joka erotetaan ajoradasta reunakivellä sekä kadun yksisuuntaistaminen (läpiajo idästä länteen). Granhultin koulun edustalla, Oppilaskodintien ajoradan pohjoispuolella oleva jalkakäytävä asemoidaan uudestaan ja yhteensovitetään Oppilaskodintie 15–21 kohdalle suunniteltuun uuteen väylään. Ajorata sijoittuu pitkälti nykyiselle paikalleen, tosin suunnittelualueen itäisellä osuudella katualueen reuna siirtyy etelämmäs, vaatien uudet luiskat ja tiekaiteen. Tämä tulee vaatimaan pieneltä osin puidenkaatoa – kaadettavaksi merkityt puut on merkitty suunnitelmaan.

Oppilaskodintie 19–21:ssä olevien kiinteistöjen rajalla yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä kapenee lyhyeltä osuudelta suunnitelmassa. Suunnitteluratkaisuun on päädytty, koska kaavan mukaisella katualueella on yksittäinen suikalemainen yksityiskiinteistö. Kauniaisten kaupungin maankäyttö selvittää alueen hankintaa kaupungille. Kun kyseinen alue on kaupungin hallinnassa, on kyseisen kohdan jalankulun ja pyöräilyn väylä helppo muokata vastaamaan muun suunnittelualueen ratkaisua leveydeltään, koska reunakivilinja ei muutu.

Granhultin koulun kohdan korotettu suojatie saneerataan ja maalataan uudestaan. Palloiluhallin kohdalla oleva nykyinen suojatie säilyy ja saa pienen asfaltti- / kiveyslipan hiekkaväylän suuntaisesti.

Valaistusta ei saneerata katualueella yksittäisiä pylväs- ja jalustanvaihtoja lukuun ottamatta. Valaisimet on uusittu ledeiksi vuosina 2020-21 ja metallipylväät ovat laajemmassa tarkastelussa hyväkuntoisia.

Poikkileikkaus: Oppilaskodintien ajorata on suunniteltu 1-kaistaiseksi. Suunnittelualueella ajokaistan leveys on 3,5 metriä. Ajokaistojen poikkileikkaus on sivukalteva. Yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie on leveydeltään 3,0 metriä koko suunnittelualueella, lukuun ottamatta paaluvälillä PLV 165-180, jossa katualueella oleva yksityinen, suikalemainen yksityisomistuksessa oleva kiinteistönosa luo rajoitteen. 3,0 metriä on Väylän suunnitteluohjeiden minimileveys yhdistetylle pyörätielle ja jalkakäytävälle. Ajorata on erotettu yhdistetystä pyörätiestä ja jalkakäytävästä graniittisella reunakivellä. Suunnittelualueen länsipäädyssä oleva hidaste eli korotettu suojatie säilyy ja saneerauksen myötä tämä hidaste, joka on osin painunut ja kulunut, rakennetaan ja merkitään uudestaan.

Kuivatus- ja vesihuolto: Ajoradan ja yhdistetyn pyörätien ja jalankulkuväylän kuivatusta varten hyödynnetään olemassa olevaa hulevesiviemärintiä, pienin uudistuksin. Katujen osien pituuskaltevuudet ovat riittävät toimivalle pintakuivatukselle.

HSY on ilmoittanut jätevesiviemärin saneeraustarpeestaan, joka asettuu suunnittelualueella Oppilaskodintie 15–19 kohdille. Tämä työ ei vaikuta kuivatuksen järjestämiseen.

Kaupungin katusuunnitelmien kustannusarviot ja määrärahavaraukset

Oppilaskodintien suunnittelualueen kaupungille kuuluvien rakentamiskustannusten on arvioitu olevan n. 190 016,48 € (alv 0%). HSY:n tuleva osuus sekä töiden laajuus on vielä heidän osaltaan määrittämättä.

Kaupungin investointiohjelmassa on 150 000 euron määrärahavaraus Oppilaskodintien rakentamiselle vuodelle 2025. Hankkeessa parannetaan myös liikenneturvallisuutta ja matkaketjuja, joiden budjetoitua osuutta on tarkoitus hyödyntää tässä hankkeessa. Kaupunki on myös hakemassa hankkeeseen Traficomin jalankulun ja pyöräilyn infratukea. Infratuki on maksimissaan 50 % hankkeen kustannuksista. Traficomin kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmassa tuetaan hankkeita, joissa parannetaan kävelyn ja pyöräiliikenteen olosuhteita katuverkolla. Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmassa tuetaan ensisijaisesti hankkeita, joilla pyritään lisäämään kävelen ja pyörällä tehtyjen matkojen kulkutapaosuutta parantamalla kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä lisäämällä näiden kulkumuotojen houkuttelevuutta arjen matkoilla. Oppilaskodintien jalkakäytävän ja pyörätien suunnitelmien tulee vastata Väylän suunnitteluohjeisiin, jotta hanke on avustuskelpoinen ja täten mahdollinen avustuksen saaja.

Vaihtoehtoiset suunnitteluratkaisut

Kaupunki on tarkastellut myös vaihtoehtoisia suunnitteluratkaisuja. On mahdollista, että yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä rakennetaan vain Oppilaskodintie 15–21 väliselle osuudelle, yhdistyen olemassa olevaan kapeampaan jalkakäytävään esikoulun pysäköintialueen liittymän kohdalla. Ko. vaihtoehtoisessa versiossa kadun länsipäätyyn ei kohdistu muutoksia, mutta kyseinen osuus muuttuu yksisuuntaiseksi Oppilaskodintie 15–21 osuudelle kohdistuvan muutoksen myötä. Tämä suunnitteluratkaisu ei tue yksisuuntaistamista, koska Granhultin koulun ja esikoulun alueella säilyisi vanha

ajoradan leveys, joka mielletään kaksisuuntaiseksi. Suunnitteluratkaisu ei muodosta ehyttä kokonaisuutta Palloiluhallin ja Granhultin koulun välille.

Kuntatekniikka tarkasteli myös suunnitteluratkaisua, jossa liikenne olisi pysynyt kaksisuuntaisena ja ajoradan rinnalle olisi rakennettu yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Kokonaisleveys kadun näkyvälle pintarakenteelle reunakivineen olisi ollut lähemmäs 10 metriä. Ratkaisu vaatisi 2,5 m – 3 m enemmän leveyttä ajoradalle yksisuuntaiseen suunnitteluratkaisuun nähden. Vaadittu leveys ei ole toteutettavissa Oppilaskodintien suunnittelualueelle kaikkien kiinteistöjen kohdalla, vaikka kaupungilla olisi hallinnassaan koko kaavoitettu katualue, jolloin suunnitelmat eivät noudattaisi Väylän suunnitteluohjeita. Oppilaskodintie 19–21 kohdalla kaksisuuntainen suunnitteluratkaisu edellyttäisi tukimuuria kiinteistöjen vastaiselle rajalle ja työskentelyä kiinteistön alueella.

Kaksisuuntaisessa suunnitteluratkaisussa ajorata ulottuisi syvemmälle metsikön puolelle, jossa maaston pinta laskee Saharan kentän suuntaan. Tässä ratkaisussa Saharan kentän puoleinen kadun luiskaus vaatisi joko ylimääräisiä tukirakenteita tai huomattavasti leveämmän luiskan. Kaksisuuntainen ratkaisu täten vähentäisi metsikköä yli kaistan leveyden verran enemmän ja luo samalla lisää läpäisemätöntä pintaa hulevesille. Alueen hulevedet johtavat Gallträskiin, jossa on jo nykyiselläänkin hulevesien kanssa ongelmia rankkasateiden, lumien sulamisvesien tai pitkän sadejakson aikana.

Yhteenveto

Nähtävillä olon jälkeen suunnittelu etenee seuraavaksi rakentamissuunnitteluvaiheeseen, jonka yhteydessä laaditaan myös pääsuunnitelmia tukevat oheissuunnitelmat, esim. liikennemerkkisuunnitelmat.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää asettaa Oppilaskodintien katusuunnitelmat julkisesti nähtäville MRA 43 § mukaisesti. Suunnitelmista pyydetään poliisin, HSY:n, HSL:n, vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä nuorisovaltuuston lausunnot.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Katusuunnitelmat

YLV 13.05.2025 § 47

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
Projektiasiantuntija Stefan Tammilehto, puh. 040 482 4727
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin kuntatekniikka on laatinut katusuunnitelman Oppilaskodintielle yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän rakentamiseksi. Katusuunnitelmassa pohjustetaan lähtökohdat ja periaatteet rakentamissuunnittelulle. Katusuunnitelmassa esitetään ratkaisut mm. tilalliseen

sijoittumiseen kaupunkirakenteessa ja väylän linjaus katualueella. Hanke sisältyy kaupungin kuntatekniikan investointiohjelmaan vuodelle 2025, mutta Helsingin Seudun Ympäristöpalvelujen (HSY) kanssa vahvistuvan yhteisrakentamisen myötä kaavaillaan rakentamisen sijoittuvan vuodelle 2026. Suunnitelma on ollut MRA 43§ mukaisesti nähtävillä 24.2.-16.3.2025 välisenä aikana kaupungin kotisivuilla ja Otakantaa.fi-palvelussa.

Katuosuuden ja jalankulun sekä pyöräilyn olosuhteiden parantaminen on noussut kuntatekniikan prioriteeteissa korkealle useasta syystä. Katuosuus linkittyy vahvasti alueen oppilaiden kestävästi liikkumisen turvallisuuteen ja näiden olosuhteiden parantamiseen. Viimeisimpänä ja merkittävimpänä, vuonna 2024 tapahtunut kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus, jossa lapsi jäi yliajatuksi, ovat vaikuttaneet vahvasti katuosuuden uudelleen saneeraamisen- ja järjestämisen tarpeeseen. Osuudella liikkuu runsaasti lapsia sekä jalan että pyörällä, eikä kadulla ole turvallista, erotettua jalkakäytävää. Ko. onnettomuus on myös ollut onnettomuustutkintalautakunnan tutkinnassa ja loppuraportin suositukset on otettu huomioon, ja ne ovat vaikuttaneet nyt esitettyihin lopullisiin suunnitteluratkaisuihin.

Nykytilanne:

Oppilaskodintie on paikallinen kokoojaku, joka rajautuu alku- ja päätepuoleltaan Asematielle. Katuosuuden ajoradan leveys vaihtelee, mutta on pääosin noin 4,5 metriä ja se on kaksisuuntainen, mikä nykyisellä ajoneuvojen mitoituksella on kapeahko kaksisuuntaiselle liikenteelle. Kääntyminen Asematieltä - Oppilaskodintielle kadun länsipäädyssä risteysalueelta on kielletty. Kyseisen järjestelyn on aikoinaan suunniteltu rauhoittavan liikennettä ja vähentävän läpiajoa alueella, mutta järjestely aiheuttaa osaltaan hämmennystä ja hämää osuuden nykyisiä ajojärjestelyjä mm. aluetta vähemmän tunteville. Kadun kaksisuuntaisuus on tuolloin säilytetty kadun varren asukkaiden palvelemiseksi. Oppilaskodintien nopeusrajoitus on 30 km/h ja se kuuluu II-kunnossapitoluokkaan. Katuosuudella ei ole julkista liikennettä. Yksi liikenneonnettomuustutkintalautakunnan antamista parannusehdotuksista liittyi kadun yksisuuntaisuuteen ja kadun nykytilanteen liikennejärjestelyihin. Parannusehdotuksessa kehoitettiin, että kadun mahdollinen yksisuuntaisuus tulee selkeästi osoittaa liikennemerkein ja liikennemerkkejä tulee olla koko katuosuudella.

Jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt ovat toteutettu vaihtelevasti Oppilaskodintiellä. Kadun eteläisessä päädyssä Oppilaskodintie 2–6 kohdalla on reunakivellä ajoradasta erotettu ja korotettu yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Eteläisen Suotien risteysalueelta Granhultin koulun suuntaan on rakennettu kapea hiekkatieosuus, joka on erotettu ajoradasta osin kapealla avo-ojalla ja/tai nurmikaistaleella, Palloiluhallin pysäköintialueelle saakka. Palloiluhallin pysäköintialueelta Granhultin koulun suuntaan ei ole erikseen osoitettua tai rakennettua reittiä jalankululle ja pyöräilylle, vaan liikkuminen tapahtuu ajoradan reunassa (osuus välillä Oppilaskodintie 15–21). Granhultin koulun pysäköintialueen liittymästä (Oppilaskodintie 23) lännen suuntaan kohti Asematien risteystä on kapea, noin 2 m leveä, ajoradasta reunakivellä erotettu, korotettu yhdistetty pyörätie ja jalankuluväylä. Nämä kaksi viimeistä osuutta ovat jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden osalta vilkkaimmat osuudet.

Lähin rakennettu jalankulun ja pyöräilyn väylä palloiluhallin pysäköintialueelta kohti Granhultin koulua on Oppilaskodintien eteläpuolella, Saharan kentän pohjoispuolelta menevä, metsäkaistaleen takana oleva hiekkaväylä, joka jää kouluun suuntaavien oppilaiden osalta vähemmälle käytölle johtuen väylän linjauksesta ja suunnasta. Onnettomuustutkintalautakunta esittää

parannusehdotukseksi, että vaihtoehtoisista turvallisemmista koulureiteistä tulee aktiivisesti tiedottaa ja mahdollisuuksien mukaan myös merkitä ne liikennemerkein tai muilla opasteilla. Opastuksella ja liikennemerkeillä voi ohjata osan jalankulkijoista lähimmälle jalankulun ja pyöräilyn väylälle, mutta osa oppilaista tulisi edelleen kulkemaan Oppilaskodintietä pitkin Granhultin koulun alueelle.

Oppilaskodintien liikennemääriä ja ajonopeuksia seurattiin kevään 2025 aikana automaattisella siirrettävällä laskurilla. Liikennelaskentaa suoritetaan edelleen satunnaisina päivinä, jotta saadaan laajempi kokonaiskuva alueen saattoliikenteestä. Huolestuttavia tuloksia on saatu ajonopeuksien seurannassa, jossa on paljastunut useita yli 45 km/h ajonopeuksia. Osa näistä ylinopeuksista on tapahtunut saattoliikenteen aikaan. Liikennemäärät ovat aamu- ja iltapäiväruuhkan aikaan olleet suurehkot johtuen saattoliikenteen määrästä Granhultin koululle ja viereiseen esikouluun. Merkittävä osa jalan tai pyörällä liikkuvista oppilaista käyttää Oppilaskodintietä ja sen molempia puolia koulu- ja harrastusmatkoilla. Harrastustoimintaa on alueella palloiluhallissa, uimahallissa, keskuskentällä ja Saharan kentällä. Monipuolinen harrastustoiminta lisää alueella jalankulkijoita sekä ajoneuvoliikennettä. Tämän lisäksi kaupungin varikon läheisyys tuo suunnittelualueen läheisyyteen liikennettä.

Alueen katusuunnitelma

Kuntatekniikka on suunnitellut kokonaisuutta yhteistyössä puitesopimuskumppani Finnmap Infra Oy:n kanssa – suunnittelutyö on käynnistetty syksyllä 2024. Suunnittelun kohteena on katuosuus välillä Oppilaskodintie 15-23, eli Palloiluhallin hiekkapysäköintialueelta Asematielle saakka (suuntana Granhultin koulu).

Suunniteltava kokonaisuus on pyritty pitämään selkeänä ja yksinkertaisena, tavoitteena järjestää katutila uudestaan ja saada alueen liikennejärjestelyt turvallisemmiksi etenkin alakoululaisia ajatellen. Suunnitelman keskiössä on kadun varteen korotettuna rakennettava jalankulun- ja pyöräilyn väylä, joka erotetaan ajoradasta reunakivellä. Onnettomuustutkintalautakunnan parannusehdotuksena on, että koulujen läheisyydessä koulureittien tulee olla turvallisia (erotettu rakenteellisesti moottoriajoneuvoliikenteestä, esim. jalkakäytävä tai erillinen jalankulku ja pyörätie), helposti ja sujuvasti kuljettavia sekä selkeästi osoitettuja.

Suunnitelmassa kadusta tultaisiin tekemään yksisuuntainen - läpiajosuunta on idästä länteen eli palloiluhallin pysäköintialueelta Granhultin koulun suuntaan. Suunnitelmassa yksisuuntaisuus alkaa Palloiluhallin hiekkapysäköintialueen liittymän länsipuolelta, suojatien kohdalla. Täten Palloiluhallin pysäköintialueelta voi ajoneuvoliikenne lähteä molempiin suuntiin.

Granhultin koulun edustalla, Oppilaskodintien ajoradan pohjoispuolella oleva jalkakäytävä asemoidaan uudestaan ja yhteensovitetään Oppilaskodintie 15–21 kohdalle suunniteltuun uuteen (osuuteen) jalankulun ja pyöräilyn väylään. Ajoradan asemointi/sijoittuminen ei muutu merkittävästi, mutta suunnittelualueen itäisellä osuudella ajoradan reuna siirtyy etelämmäs katualueella, vaatien uudet luiskat ja tiekaiteen. Muutos edellyttää pieneltä osin puidenkaatoa – kaadettavat puut on merkitty suunnitelmaan.

Oppilaskodintie 19–21:ssä olevien kiinteistöjen rajalla yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä kapenee lyhyeltä osuudelta suunnitelmassa. Suunnitteluratkaisuun on päädytty, koska kaavan mukaisella katualueella on yksittäinen suikalemainen yksityiskiinteistö. Kauniaisten kaupungin maankäyttö on selvittänyt alueen hankkimista kaupungin omistukseen. Kiinteistöstä on tehty ostotarjous ja neuvottelut ovat käynnissä. Kyseisen alueen ollessa kaupungin hallinnassa, on

kohdan jalankulun ja pyöräilyn väylä helppo muokata vastaamaan muun suunnittelualueen ratkaisua leveydeltään, koska reunakivilinja ei muutu.

Katutila on hyvin rajallinen suunniteltavalla katuosuudella, mikä vaikuttaa vahvasti suunnitteluratkaisuihin ja omalta osaltaan puoltaa yksisuuntaisen liikennemuodon ja ajosuunnan vahvistamisen, rakennettaessa jalankulun- ja pyöräilyn väylää samaan katutilaan. Katutilaan ei mahdu kaikissa kohdissa kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle tarkoitettu ajorata ja vähintään suunnitteluohjeiden mukainen 2,5 metrin jalkakäytävä tukirakenteiden kanssa.

Granhultin koulun kohdan korotettu suojatie saneerataan ja maalataan uudestaan. Palloiluhallin kohdalla oleva nykyinen suojatie säilyy, mutta siirtyy liittymän pohjoispuolelle ja saa pienen asfaltti- / kiveyslipan hiekkaväylän suuntaisesti. Suojatien siirto kytkeytyy isossa kuvassa palloiluhallin pysäköintialueen liikenteen turvallisuuteen ja mahdollisesti tulevaisuudessa saattoliikenteen osoittamiseen ko. pysäköintialueelle arkisin.

Valaistusta ei saneerata katualueella yksittäisiä pylväs- ja jalustanvaihtoja lukuun ottamatta. Valaisimet on uusittu ledeiksi vuosina 2020-21 ja metallipylväät ovat laajemmassa tarkastelussa hyväkuntoisia.

Poikkileikkaus: Oppilaskodintien ajorata on suunniteltu 1-kaistaiseksi ja yksisuuntaiseksi. Suunnittelualueella ajoradan leveys on 3,5 metriä. Oppilaskodintien ajoradan leveys lähtee kaventumaan Palloiluhallin liittymän kohdalla yksisuuntaisen ajoradan 3,5 metrin leveyteen. Ajokaistojen poikkileikkaus on sivukalteva. Yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie on leveydeltään 3,0 metriä koko suunnittelualueella, lukuun ottamatta paaluvälillä PLV 165-180, jossa katualueella oleva yksityinen, suikalemainen yksityisomistuksessa oleva kiinteistönosa luo rajoitteen. Väylän suunnitteluohjeiden minimileveys yhdistetylle pyörätielle ja jalkakäytävälle on 3,0 metriä. Ajorata on erotettu yhdistetystä pyörätiestä ja jalkakäytävästä graniittisella reunakivellä. Suunnittelualueen länsipäädyssä oleva hidaste, jonka yhteydessä on korotettu suojatie, säilyy ja saneerauksen myötä osin painunut ja kulunut hidaste rakennetaan ja merkitään uudestaan.

Kuivatus- ja vesihuolto

Ajoradan ja yhdistetyn pyörätien ja jalankulkuväylän kuivatusta varten hyödynnetään olemassa olevaa hulevesiviemäriä, pienin uudistuksin. Katujen osien pituuskaltevuudet ovat riittävät toimivalle pintakuivatukselle. Hulevesiviemäreillä ei ole osuudella uusimistarvetta.

Helsingin seudun ympäristöpalveluilla (HSY:llä) on suunnittelualueen itäpäädyssä, Oppilaskodintie 15–19 kohdalla, viemäriverkon saneeraustarvetta. Tämä työ ei vaikuta Oppilaskodintien kuivatuksen järjestämiseen. HSY:n urakka olisi rakentamisen suhteen yhteensovitettavissa kaupungin aikatauluihin. Oppilaskodintien suunnittelualueen rakentamisajankohta tulisi siirtymään käytännössä aikaisintaan 2025 loppuvuoteen, mutta todennäköisin ajankohta on kesä 2026. HSY:n vesihuolto ja Oppilaskodintien saneeraus olisi työmaasta aiheutuvien haittojen minimoinnin sekä HSY:n ja kuntatekniikan resurssien hyödyntämisen näkökulmasta kannattavaa.

Katusuunnitelman kustannusarvio ja määrärahavaraus

Oppilaskodintien suunnittelualueen kaupungille kuuluvien rakentamiskustannusten on arvioitu olevan n. 190 000€ (alv 0%). HSY:n tuleva osuus sekä töiden lopullinen laajuus on vielä HSY:n toimesta määrittämättä, mutta HSY vastaa näistä kuluista lähtökohtaisesti itse.

Kaupungin investointiohjelmassa on 150 000 euron määrärahavaraus Oppilaskodintien rakentamiselle vuodelle 2025. Hankkeessa parannetaan myös liikenneturvallisuutta ja matkaketjuja, joiden budjetoitua osuutta on tarkoitus hyödyntää tässä hankkeessa. Vuoden 2026 investointiohjelmaa ei ole vielä päätetty.

Kaupunki selvittää hakemuksen tekoa hankkeeseen liittyen Traficom *Suomi liikkeelle -ohjelman valtionavustusta koulumatkojen turvallisuuden ja liikunnallistamisen edistämiseen* - tukiohjelmasta. Myönnettävissä oleva määräraha on 3 miljoonaa euroa (kaikille hakijoille yhteensä) ja avustusta voivat hakea kunnat ja kuntayhtymät. Yksittäiselle hankkeelle myönnettävä avustus on enintään 100 000 euroa ja 75 % hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Valtionavustusta myönnetään mm. kävelen ja pyörällä liikkuvien turvallisuutta parantaviin infrastruktuuritoimenpiteisiin. Näiden tavoitteina tulisi olla parantaa erityisesti jalan ja pyörällä kulkevien liikenneturvallisuutta koulureiteillä ja koulujen lähiympäristöissä sekä edistää fyysisesti aktiivisia kulkutapoja koulumatkoilla ympärivuotisesti. Hakuohjelman infotilaisuus on 5.5.25 ja haun määräaika 15.8.25.

Traficom *jalankulun ja pyöräilyn infratuki* voi olla haettavissa katusuunnitelman toteuttamiseen keväällä 2026, mikäli Traficom järjestää haun ko. ohjelmaan. Huomionarvoista on, että kaupunki voi hakea ja teoriassa saada tukea vain yhdestä hakuohjelmasta, mutta päätökset *Suomi liikkeelle -ohjelman* valtionavusta tulevat tämänhetkisen tiedon mukaan ennen infratuen haun alkua.

Oppilaskodintien jalkakäytävän ja pyörätien suunnitelmien tulee vastata Väylän suunnitteluohjeisiin, jotta hanke on avustuskelpoinen ja täten mahdollinen avustuksen saaja.

Nähtävillöiden palautteet

Suunnitelma on ollut MRA 43§ mukaisesti nähtävillä 24.2.-16.3.2025 välisenä aikana mm. kaupungin kotisivuilla ja Otakantaa.fi- palvelussa. Kuntatekniikka on perehtynyt nähtävillöiden saatuihin palautteisiin ja tarkastellut näiden pohjalta myös vaihtoehtoisia suunnitteluratkaisuja. Otakantaa.fi palveluun ei tullut palautteita ja kaupungin kirjaamon kautta saapui 10 muistutusta. Tämän lisäksi puhelimitse vastaanotettiin useampi tiedustelu- ja tarkennuspyyntö, joihin vastattiin suoraan. Suunnitelmaan saatuja muistutuksia ei julkaista tietosuojan toteutumisen varmistamiseksi, sillä ne sisältävät niin paljon henkilötietoja ja muita tietoja, joista kirjoittaja on tunnistettavissa. Muistutusten yhteenveto käsitellään seuraavassa kappaleessa, jossa päähuomiot ja näiden vastineet avataan.

Kuntalaisten ja muiden osallisten antamassa palautteessa korostui, että pääsääntöisesti yksisuuntaisuutta ei vastustettu, mutta osassa muistutuksista vastustettiin yksisuuntaistamista. Yksisuuntaisuudesta noussut pääasiallinen huoli oli liikenteen mahdollinen ruuhkautuminen aamu- ja iltapäivähuippuina koulujen alkamis- ja päättymisaikoihin. Siten liikenteen rajoittamista myös toivottiin – pääkohteina koululaisten saattoliikenne ja raskasliikenne. Myös hidasteita toivottiin suunniteltavalle katuosuudelle. Muissa palautteissa toivottiin Saharan kentän hiekkareitin korostamista ja vahvempaa käyttöönottoa reittivalinnoissa. Tonttiliittymien osalta suunnitelmat herättivät huolta, mutta kuntatekniikka haluaa korostaa, että kaikki tonttiliittymät säilyvät käytössä, helposti ajettavina eli jokaisen tonttiliittymän kohdalle tulee koko tonttiliittymän leveydeltä viistetyt ja madalletut reunakivet sekä niiden korkeusasema otetaan huomioon.

Osassa muistutuksia toivottiin ajoneuvoliikenteen rauhoittamista ja rajoittamista alueella. Ajoneuvoliikenteen rajoittaminen on haastavaa osuudella – katutila tulee kuitenkin jäsentymään ja rajautumaan suunnitelmassa paremmin ja luo sitä kautta

turvallisuutta liikkumiseen ja hidastaa ajoneuvoliikenteen nopeuksia. Kuntatekniikka tarkasteli hidasteen rakentamista suunnittelualueen itäpäädyn suojatien yhteyteen, mutta maaston takia kaltevuus nousisi yli 8 %: noustessa yhdistetyltä jalkakäytävältä ja pyörätieltä suojatielle. Kaltevuuden takia ei korotetun suojatien rakentaminen ole kohtaan rationaalista ilman laajalle ulottuvia tasauksia jalankulkuväylän ja pyörätien osalta. Näiden edellä mainittujen varsin suurten rakenteellisten muutosten ja toimien vaikuttavuutta tullaan seuraamaan ja mikäli ilmeni tarvetta hidasteen rakentamiselle, tarkastelee kuntatekniikka asiaa uudemman kerran. Kuntatekniikka ei tässä vaiheessa esitä hidasteen rakentamista osuudelle. Jalankulku- ja pyöräilyväylän myötä myös pysäköinti kadun varrella kielletään liikennemerkein – asiaan liittyen tuli useampi palaute niin kirjallisesti kuin suullisesti.

HSY kommentoi lausuntopyyntöön toivovansa kaupungin ottavan nykyiset vesihuoltolinjat huomioon suunnittelussa ja tekemään tarvittaessa yhteistyötä HSY:n kanssa tulevassa, suunnittelualueen itäosaan kohdistuvassa saneeraushankkeessa ja mahdollisuuksien mukaan toteuttaa rakennushankkeet samanaikaisesti. Kauniaisten kuntatekniikka on ollut tiiviissä vuorovaikutuksessa HSY:n edustajien kanssa katuosuuden suunnittelusta kevään 2025 aikana.

Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen lausunnossa puolletaan kaupungin esittämiä suunnitteluratkaisuja ja yksisuuntaistamista.

Kaupungin suunnitelmat vastaavat pitkälle myös Vanhus- ja Vammaisneuvostojen esittämiin nostoihin ja ko. neuvostot puoltavat yksisuuntaistamista. Pysähtymisalueen laajentamista Oppilaskodintien varteen esitettiin molemmilta tahoilta, mutta kaupunki katsoo, että Asematien varteen rakennetut saattopaikat (uimahallin edusta) palvelevat tätä tarkoitusta, sekä mahdollisesti Palloiluhallin pysäköintialueen osoittamista ja käyttämistä saattoliikenteeseen harkitaan. Haasteena nykytilanteessakin on se, että osa koululaisten saattajista eivät hyödynnä Asematien saattopaikkoja. Oppilaskodintien pääty(alue) Granhultin koulun edustalla, jossa saattoliikennettä osin nyt tapahtuu, on myös pysäköintikieltoaluetta, mutta nykytilanteessa autoja pysäköidään ko. kohtaan. Tulevaisuuden tavoite on ohjata saattoliikenne vahvemmin Asematien saattoliikennepaikoille, uimahallin pysäköintialueelle (ympärikierto autolla ja turvallinen alitus Asematien tunnelin kautta) sekä Palloiluhallin hiekkapysäköintialueelle (kävely kohteeseen) ja siten saada liikennettä vähennettyä Oppilaskodintiellä. Julkisen liikenteen hyödyntäminen sekä kävelyn ja pyöräilyn osuuksien vahvistaminen ja nosto ovat myös ratkaisuja, joiden käyttöön koululaisia ja vanhempia pyritään ohjaamaan. Kaupungille on myös jätetty asiaa sivuten aloite, jossa saattoliikennettä haluttaisiin rajoittaa.

Kuntatekniikka on yhdessä sivistystoimen kanssa käynyt keskusteluja myös infotilaisuuksien järjestämisestä (mm. koulun sisäinen tiedotus ja luennoitsijat/keskustelut) ja vaikuttamisesta reittivalintoihin koulun toimesta.

Raskaan liikenteen rajoittaminen toteutuu nykytilanteessa siltä osin, kun mm. kaupungin kunnossapidon ajoneuvoliikenne ohjataan jo nyt muuta kautta koulupäivien aikaan. Jakeluauto- sekä jätehuoltoliikenne tulee kuitenkin toimia ja turvata kadun varrella. Muita liikennemerkein toteutettavia rajoituksia harkitaan vielä.

Kauniaisissa on vireillä koulujen liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelma, jossa on tarkoitus luoda edellytykset turvalliselle koulutielle. Selvityksessä on tarkasteltu jokaisen koulun liikenneympäristöä ja näiden parantamiseksi tarvittavia/ehdotettavia toimia. Yhtenä kohtana kehittämissuunnitelmassa oli, että koulualueille saapumisesta kerrotaisiin erityisin opastein/kyltein ja nämä toimisivat ikään kuin portteina koulualueelle. Näissä porteissa mm. korostettaisiin

saapumista koulualueelle ja pyritään saamaan liikenteessä oleville tiedoksi, että ko. alueella on liikenteessä lapsia sekä liikenteeseen kokemattomia nuoria liikkuja. Jos Oppilaskodintien urakka tehdään vasta kesällä 2026, tulee kuntatekniikka kehittämään Oppilaskodintielle liikennettä rauhoittavia tilapäisiä ratkaisuja. Yhtenä vaihtoehtona olisi kokeilla Oppilaskodintien muuttamista pihakaduksi suunnittelualueella ja yhdistää tähän kokeiluun porttiopasteet.

Yhteenveto

Katusuunnitelmien nähtävilläolon sekä hyväksymisvaiheen jälkeen suunnittelutyö jatkuu rakentamissuunnitteluvaiheeseen, jonka yhteydessä laaditaan myös pääsuunnitelmia tukevat oheissuunnitelmat, esim. liikennemerkkisuunnitelmat.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää hyväksyä Oppilaskodintien katusuunnitelman ja määrää kuntatekniikan toteuttamaan hankkeen katusuunnitelman ja työohjelman mukaisesti.

Kuntatekniikkapäällikkö ja kuntatekniikan projektiasiantuntija olivat kokouksessa esittelemässä suunnitelmia.

Asiasta käydyn keskustelun jälkeen pj Saarela esitti jäsen Waseliuksen, jäsen Myllymäen sekä jäsen Tupamäen kannattamana että valiokunta palauttaa esityksen valmisteltavaksi ja pyytää kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin:

- Kirjalliset vastineet kuntalaisten antamiin huomautuksiin katusuunnitelman toimivuuteen, erityisesti ehdotukseen kadun osittaisesta kaksisuuntaisuudesta
- Palloiluhallin pysäköintiratkaisut tapahtumien aikana, mikäli päädytään rajoittamaan pysäköintiä Oppilaskodintiellä
- Saattoliikennneratkaisut Asematien koulun puolella sekä Palloiluhallin parkkipaikalla - Huoltoliikennneratkaisu koulun parkkipaikalla

Esitys sai valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Asia palautettiin.

Oheismateriaali:

Suunnitelmaan saadut lausunnot (HSY, Länsi Uudenmaan pelastuslaitos, Vanhusneuvosto, Vammaisneuvosto).
Kuntalaisten muistutukset (ei julkaista)

Jakelu:

YLV 18.11.2025

64/10.03.01.00.00/2025

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Anna Ahtila, puh. 050 544 6427

Projektiasiantuntija Stefan Tammilehto, puh. 040 482 4727

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunnan kokouksessa 13.5.2025 Oppilaskodintien katusuunnitelma palautettiin valmisteluun. Kuntatekniikka on annettujen evästyten perusteella laatinut uuden vaihtoehtoisen katusuunnitelman Oppilaskodintielle yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän rakentamiseksi. Katusuunnitelmassa esitetään ratkaisut mm. tilalliseen sijoittumiseen kaupunkirakenteessa ja väylän linjaus katualueella. Hankkeelle on erillinen määräraha KV:n 10.11.2025 hyväksymässä investointiohjelmassa vuodelle 2026 ja urakka pyritään toteuttamaan yhteisrakentamisena Helsingin Seudun Ympäristöpalvelujen (HSY) kanssa, koska HSY on tunnistanut katuosuudella vesi- ja viemärijohtojen saneeraustarvetta. Hankkeessa on tarkoituksena myös tehdä yhteistyötä tilakeskuksen kanssa ja saneerata Granhultin koulun pysäköintialueen hulevesijärjestelmä.

Katuosuuden sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen on ollut korkealla prioriteetilla kuntatekniikan suunnittelutyössä. Suunnittelun kohteena on katuosuus välillä Oppilaskodintie 7-23, eli Palloiluhallin hiekkapysäköintialueelta Asematielle saakka (suuntana Granhultin koulu). Katuosuus linkittyy vahvasti alueen oppilaiden kestävän liikkumisen olosuhteiden parantamiseen ja liikenneturvallisuuden parantamiseen. Vuonna 2024 tapahtunut kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus, jossa lapsi jäi yliajatuksi, ovat vaikuttaneet vahvasti katuosuuden saneeraamisen ja katutilan uudelleen järjestämisen tarpeeseen. Osuudella liikkuu paljon lapsia sekä jalan että pyörällä, eikä kadulla ole eroteltua jalankulun väylää kuin osittain. Ko. onnettomuudesta on vastaanotettu onnettomuustutkintalautakunnan tekemä loppuraportti, jonka suositukset on otettu huomioon suunnitteluratkaisuissa. Raportin parannusehdotus on tiivistettynä, että koulujen läheisyydessä koulureittien tulee olla turvallisia (erotettu rakenteellisesti moottoriajoneuvoliikenteestä, esim. jalkakäytävä tai erillinen jalankulku ja pyörätie), helposti ja sujuvasti kuljettavia sekä selkeästi osoitettuja.

Kuntatekniikka on kesän ja syksyn 2025 aikana tehnyt suunnittelutyötä ja lisämittauksia Oppilaskodintiellä ja tuo täten syksyn yhdyskuntavaliokunnan käsittelyyn uuden katusuunnitelmaluonnoksen (versio 2).

Alkuperäisen aikataulun mukaisesti katu-urakka oli tarkoitus kilpailuttaa loppuvuodesta 2025 ja katu saneerata kesällä 2026. On huomioitava, että HSY:llä on kaupungista riippumattomia päivitystarpeita katuosuudella ja alkuperäisessä aikataulussaan heidän oli tarkoitus rakentaa ne kaupungin katusaneerauksen yhteydessä. HSY:llä on intresseissä tehdä saneeraustyönsä kaupungin kanssa yhdessä, mutta katu-urakan mahdollinen viivästyminen voi tarkoittaa, että HSY rakentaa oman osuutensa omana, kaupungista riippumattomana hankkeena. Kadun saneeraaminen kahdessa urakassa ei luonnollisesti olisi teknis-taloudellisesti järkevää, eikä liikenneturvallisuudenkaan näkökulmasta toivottavaa.

HSY:n vesihuollon yleissuunnitelma on valmistunut alueelle marraskuussa ja HSY on valmis etenemään vesihuollon suunnittelussa rakennussuunnitteluun. HSY odottaa kaupungin katusuunnitelman valmistumista ja hyväksymistä, jotta urakat voidaan yhteensovittaa. Valmiit rakennussuunnitelmat ovat edellytys urakan kilpailutukselle ja urakan hankinnan valmisteluun. HSY on tehnyt pieniä vesihuollon huoltotoimenpiteitä alueella odotellessa kaupungin

katusuunnitelmien hyväksyntää ja rakennussuunnittelun aloittamista, jotta akuutti vesihuollon saneeraustarve ei yllättäisi.

Nykytilanne:

Oppilaskodintie on paikallinen pääosin kaksisuuntainen kokoojakatu, joka rajautuu alku- ja päätepisteeltään Asematielle. Katuosuuden ajoradan leveys vaihtelee, mutta on pääosin noin 4,5 metriä, mikä nykyisellä ajoneuvojen mitoituksella on kapeahko kaksisuuntaiselle liikenteelle. Kääntyminen Asematieltä Oppilaskodintielle kadun länsipäädyn risteysalueelta on kielletty. Kyseisen järjestelyn on aikoinaan suunniteltu rauhoittavan liikennettä ja vähentävän läpiajoa alueella, mutta järjestely aiheuttaa osaltaan hämmennystä ja hämärtää osuuden nykyisiä ajojärjestelyjä mm. aluetta vähemmän tunteville. Kadun kaksisuuntaisuus on tuolloin säilytetty kadun varren asukkaiden palvelemiseksi. Oppilaskodintien nopeusrajoitus on 30 km/h ja se kuuluu II-kunnossapitoluokkaan. Katuosuudella ei ole julkista liikennettä.

Jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt ovat toteutettu vaihtelevasti Oppilaskodintiellä –kadun eteläisessä päädyssä Oppilaskodintie 2–6 kohdalla on reunakivellä ajoradasta erotettu ja korotettu yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Eteläisen Suotien risteysalueelta Granhultin koulun suuntaan on rakennettu kapea hiekkatieosuus, joka on erotettu ajoradasta osin kapealla avo-ojalla ja/tai nurmikaistaleella, Palloiluhallin pysäköintialueelle saakka. Palloiluhallin pysäköintialueelta Granhultin koulun suuntaan ei katualueella ole erikseen osoitettua tai rakennettua reittiä jalankululle ja pyöräilylle, vaan liikkuminen tapahtuu ajoradan reunassa (osuus välillä Oppilaskodintie 15–21). Granhultin koulun pysäköintialueen liittymästä (Oppilaskodintie 23) lännen suuntaan kohti Asematien risteystä on kapea, noin 2 m leveä, ajoradasta reunakivellä erotettu, korotettu yhdistetty pyörätie ja jalankuluväylä. Nämä kaksi viimeistä osuutta ovat jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden osalta vilkkaimmat osuudet.

Lähin rakennettu jalankulun ja pyöräilyn väylä palloiluhallin pysäköintialueelta kohti Granhultin koulua on Oppilaskodintien metsäkaistaleen eteläpuolella, Saharan kentän pohjoispuolelta kulkeva hiekkaväylä. Tämä on tarkoitettu turvalliseksi koulureitiksi, mutta se jää kouluun suuntaavien oppilaiden osalta tosiasiallisesti vähemmälle käytölle johtuen väylän linjauksesta ja suunnasta. Suurin osa oppilaista kävelee tai pyöräilee Oppilaskodintietä pitkin.

Oppilaskodintien liikennemääriä ja ajonopeuksia seurattiin kevään 2025 aikana automaattisella siirrettävällä laskurilla. Huolestuttavia tuloksia on saatu ajonopeuksien seurannassa, jossa on paljastunut useita yli 45 km/h ajonopeuksia. Osa näistä ylinopeuksista on tapahtunut saattoliikenteen aikaan. Liikennemäärät ovat aamu- ja iltapäiväruuhkan aikaan olleet suurehkot johtuen saattoliikenteen määrästä Granhultin koululle. Merkittävä osa jalan tai pyörällä liikkuvista oppilaista käyttää Oppilaskodintietä ja sen molempia puolia koulu- ja harrastusmatkoilla. Harrastustoimintaa on alueella palloiluhallissa, uimahallissa, keskuskentällä ja Saharan kentällä. Monipuolinen harrastustoiminta lisää alueella jalankulkijoita sekä ajoneuvoliikennettä. Tämän lisäksi kaupungin varikon läheisyys tuo suunnittelualueen läheisyyteen liikennettä.

Katusuunnitelma versio 1 / kevät 2025

Suunniteltava kokonaisuus pidettiin selkeänä ja yksinkertaisena, tavoitteena järjestää katutila uudestaan ja saada alueen liikennejärjestelyt turvallisemmiksi. Suunnitelman keskiössä oli kadun varteen korotettuna rakennettava jalankulun- ja

pyöräilyn väylä, joka yhdistettäisiin lännempänä olemassa olevaan jalkakäytäväosuuteen. Kantavana ajatuksena oli uusia rakenteita vain tarvittavilta osin, esim. asfaltin kulutuspintojen uusimisella ja kevyemmillä rakennusratkaisuilla.

Suunnitelmassa katu kaavailtiin yksisuuntaiseksi katutilan kapeuden johdosta - läpiajosuunta idästä länteen. Suunnitelmassa yksisuuntaisuus alkaisi Palloiluhallin hiekkapysäköintialueen liittymän länsipuolelta, suojatien kohdalta.

Katutila on hyvin rajallinen suunniteltavalla katuosuudella, mikä vaikuttaa vahvasti suunnitteluratkaisuihin ja puoltaa yksisuuntaisen liikennemuodon ja ajosuunnan vahvistamista, rakennettaessa jalankulun ja pyöräilyn väylää samaan katutilaan. Katutilaan ei mahdu kaikissa kohdissa kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle tarkoitettua ajorataa ja vähintään suunnitteluohjeiden mukaista 2,5 metrin jalkakäytävää tukirakenteineen.

Oppilaskodintien ajorata oli versio 1:ssä suunniteltu 1-kaistaiseksi ja yksisuuntaiseksi. Suunnittelualueella ajoradan leveys on 3,5 metriä kaventuen Palloiluhallin liittymän kohdalla yksisuuntaisen ajoradan 3,5 metrin leveyteen. Yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie on leveydeltään 3,0 metriä koko suunnittelualueella, mikä on Väylän suunnitteluohjeiden minimileveys yhdistetylle pyörätielle ja jalkakäytävälle. Ajorata on erotettu yhdistetystä pyörätiestä ja jalkakäytävästä graniittisella reunakivellä. Kohtaan suunniteltiin yhdistettyä jalkakäytävää ja pyörätietä, koska merkittävä osa pyöräilijöistä on alle 12-vuotiaita, jolloin lain mukaan he saavat pyöräillä jalkakäytävällä.

Tämän suunnitelman kaupungille kuuluvien rakentamiskustannusten arvioitiin olevan n. 190.000€ (alv 0%) sen hetkisen kustannusindeksin mukaan.

Katusuunnitelma versio 2 / syksy 2025

Kuntatekniikka on suunnitellut uutta versiota Oppilaskodintien katusuunnitelmaksi kesän ja syksyn 2025 aikana yhteistyössä puitesopimuskumppanin FCG:n kanssa. Kuntatekniikka sai katusuunnitelman edellisen käsittelyn yhteydessä yhdyskuntavaliokunnalta lisäohjeistusta ja suunnittelualue sekä -tarpeet laajentuivat alkuperäisestä kokonaisuudesta.

Jatkosuunnittelussa otettiin huomioon mahdollisuus tehdä kadusta ainakin osittain kaksisuuntainen (alkuosuus), huomioitiin saattoliikenteen pysäköintitarpeet sekä tutkittiin kadunvarsipysäköinnin edellytyksiä yleisellä tasolla katuosuudella. Pallohallin pysäköintialueen uudelleenjärjestäminen ja erityisesti selkeyttäminen tarkasteltiin. Tilakeskuksen kanssa on käynnissä myös Granhultin koulun pysäköintialueen saneeraustyön suunnittelu. Käytännössä suunnittelutyö käynnistettiin alusta ja uusi katusuunnitelma kattaa tämän uuden laajemman kokonaisuuden. Nyt kyseinen katusuunnitelmaluonnos on valmistunut ja sen nähtäville asettamisesta on mahdollista päättää.

Katusuunnitelma, poikkileikkaus ja pituusleikkaus ovat liitteenä.

Katusuunnitelman sisältö (versio 2)

Oppilaskodintie on suunniteltu kaksisuuntaiseksi välillä Palloiluhallin pysäköintialue (Oppilaskodintie 7) – Oppilaskodintie 19. Yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn väylä (jk+pp) on 3.00 m leveä ja kaksisuuntainen ajorata on 4,50 m levyinen. Kaksisuuntainen osuus päättyy uuteen rakennettavaan kääntöpaikkaan. Oppilaskodintie 19 eteenpäin ajorata jatkuu yksisuuntaisena. Oppilaskodintien

metsikön jälkeen katutila on liian kapea kaksisuuntaisen ajoradan rakentamiselle ja loppuosuudella katu on tästä syystä yksisuuntainen. Toiminnallista tilaa katurakenteille on noin 7 metriä kapeimmillaan, kun otetaan huomioon tarvittavat tukirakenteet, erotustila ja reunakivet.

Kääntöpaikka tarvitaan, koska kaksisuuntainen osuus muuttuu yksisuuntaiseksi kesken kadun. Kääntöpaikan avulla autoilija pääsee kääntymään ympäri tulosuuntaansa. Kadun kunnossapito edellyttää tästä syystä kääntöpaikan rakentamisen, jotta takaisin itään kulkeva katuosuus olisi esim. aurattavissa ja muutoin koneellisesti kunnossapidettävissä. Alueelle tarkasteltiin kadunvarsipysäköintipaikkojen rakentamista ja tarkastelun myötä kadun eteläreunaan osoitetaan kuusi (6) kadunvarsipaikkaa ja näitä palvelemaan lyhyt osuus jalkakäytävää ja uusi korotettu suojatie. Ilman kääntöpaikkaa näiden pysäköintipaikkojen käyttö hankaloituisi merkittävästi.

Kääntöpaikalta länteen katu jatkuu yksisuuntaisena Asematielle saakka, ajosuunnan ollessa idästä länteen. Ajoradan leveys on 3,50m ja jk+pp 3,00m. Yksisuuntaisuuden alkamista korostetaan katutilassa herätekievyeksen rakentamisella ja kyltityksin.

Koulun saattoliikenne huomioidaan siten, että kadun varren pohjoispuolelle rakennetaan seitsemän (7) saattoliikennepaikkaa – ratkaisu edellyttää maastonmuotojen johdosta tukimuurin rakentamista koulun kiinteistön rajalle. Kuntatekniikka selvitti ja tutki mahdollisuutta osoittaa saattoliikenteelle paikkoja Asematien varrelle, lähelle Oppilaskodintien risteysaluetta, mutta maasto sekä nykyiset rakenteet huomioiden ei tämä ollut mahdollista. Asematielle useamman paikan pysäköintitaskun tekeminen itäiselle puolelle vaatisi maantäyttöä, luiskan rakentamisen ja jalankulun ja pyöräilyn väylän siirtoa, jotta pysäköintitasku saataisiin mahtumaan ja kulku pysäköintitaskusta jalkakäytävälle onnistumaan. Uimahallin edustalle on jo rakennettu saattoliikennepaikkoja. Asematien bussipysäkin luona olevan saattoliikennealueen laajentaminen ei ole mahdollista ilman alikulkutunnelin saneerausta. Alikulkutunnelin nykykunnan ja saneeraustarpeen määrittämistä varten tulisi rakenteeseen tehdä erikoistarkastus, jonka kustannusarvio on reilu 25 000 €.

Katualueen lisäksi kuntatekniikkaa pyydettiin jäsentämään Palloiluhallin pysäköintialuetta. Alueen asfaltointi olisi kustannuksiltaan kallista, joten suunnitelmaluonnoksessa alueen murskepinta tasataan. Pysäköintialueen ympäri rakennetaan matala puuaita (alle 0,5m korkea), jonka turvin voidaan kohdistusmerkein osoittaa pysäköintipaikat. Aidalla järjestettäisiin täten pysäköinti tehokkaammin riviin, koska murskepintaan ei ole mahdollista maalata ruutuja kuten asfalttipinta-alueella. Murskepinta halutaan säilyttää myös läpäisevän pintansa vuoksi. Varsinaista lisäpysäköintitilaa ei tule, mutta suunnitelman ratkaisulla on mahdollista selkeyttää ja jäsentää pysäköintiä paremmin.

Kuntatekniikka on myös käynnistänyt yhteistyössä Tilakeskuksen kanssa Granhultin koulun pysäköintialueen saneerauksen suunnittelun, mutta tätä edistetään katusuunnitelmasta erillisenä. Pysäköintialueella pyritään parantamaan hulevesiviemärintiä ja samalla tarkastellaan mahdollisia muutoksia pysäköintiin, pyöräpysäköintiin sekä jalankulkuun. Tämän alueen rakentamiskustannukset eivät sisälly Oppilaskodintien katusuunnitelman kokonaiskustannuksiin (alla).

Katusuunnitelman kustannusarvio ja määrärahavaraus

Oppilaskodintien suunnittelualueen kaupungille kuuluvien rakentamiskustannusten on arvioitu versio 2:ssa olevan n. 568 000€ (alv 0%). Alkuperäisessä versio 1:ssä rakentamiskustannukset olivat arvioidusti n. 190 000€ (alv 0%). HSY:n tuleva osuus on määrittelemättä, mutta HSY vastaa vesihuollon kuluista lähtökohtaisesti itse.

Katusuunnitelman päivitys, jossa katutilaa levennetään osittaisen kaksisuuntaistamisen myötä sekä pysäköinnin rakentaminen nostavat rakentamiskustannuksia huomattavasti. Kustannukset ilmenevät **oheismateriaalina** olevista kustannusarvioista. Koulun edustan saattoliikenteen pysäköintitaskujen rakennustöiden arvioidaan maksavan n. 52 000€ (alv 0%) ja kadun varren pysäköintitaskut Oppilaskodintie 15-17 kohdalla n. 35 000€ (alv 0%). Palloiluhallin pysäköintialueen saneeraus maksaa n. 91 000€ (alv 0%).

Erillismäärärahaa Oppilaskodintien katu-urakkaan sekä Granhultin koulun pysäköintialueen saneeraukseen on varattu vuodelle 2026 yhteensä 350 000€. Erillismäärärahan perusteena on käytetty yksisuuntaisen katusuunnitelman kustannusarviota, johon varattiin noin 50 000 – 75 000 € lisä- ja muutostyökustannuksia ja lisäksi koulun pysäköintialueen saneeraukseen 75 000 – 100 000 €. On korostettava, että Granhultin koulun pysäköintialueen saneerauksen kustannusarviota ei ole vielä saatu.

Kustannusarvio on laadittu katusuunnitelman osalta marraskuun 2025 alussa. Kustannusarviossa otetaan huomioon syksyllä valmistuneet pohjatutkimukset, joiden perusteella on saatu laskettua arviot kaksisuuntaisen osuuden ja pysäköintitaskujen vaatimien rakenteiden kustannuksista. Pehmeä maaperä vaatii hyvät tukirakenteet, jotta luiskat ja täten katu eivät sorru tai vajoa viheralueelle. Oppilaskodintien eteläpuolella luontainen maaperä on turvetta.

Huomionarvoista on myös, että Oppilaskodintien jalkakäytävän ja pyörätien suunnitelmien tulee vastata Väylän suunnitteluohjeita, jotta hanke olisi teoriassa avustuskelpoinen ja mahdollinen avustuksen saaja, mikäli kaupunki hakisi kohteen rakentamiselle avustusta. Avustuskin, mikäli se myönnettäisiin, kattaisi vain rajatun osan kustannuksista.

Ympäristövaikutukset

Kaksisuuntaisen ajoradan sekä kadunvarsipaikkojen rakentaminen edellyttää maastonmuotojen johdosta varsin laajoja täyttöjä viereiseen metsäalueeseen ja sen myötä vähintään 54 puuta jouduttaisiin kaatamaan alueelta. Korvaavia istutuksia ei pystytä vastaavissa määrin osoittamaan alueelle johtuen tarvittavista maaluiskista ja täytöistä. Puut sitovat, imeyttävät ja haihduttavat hulevesiä, joten yli 50 puun vähentyminen tulee lisäämään alueen hulevesikuormitusta. On myös otettava huomioon, että samaan aikaan alueella lisätään läpäisemätöntä pintaa. Maaperä on kyseisellä alueella kosteaa ja alueen hulevedet suuntaavat Pohjoisen Suotien vierestä kohti Gallträskiä, joka on jo nykyiselläänkin kuormittunut hulevesien määrästä erityisesti syksyisin ja keväisin.

Yhteenveto

Kuntatekniikan koostama uusi katusuunnitelmaluonnos (versio 2) on kustannuksiltaan huomattava ja kokonaisuus varsin laaja. Suunnitelma pyrkii vastaamaan annettuihin evästyksiin ja ottaa erityisesti huomioon pysäköintimahdollisuudet, saattoliikenteen sekä kadun ajojärjestelyjen

muutoksen siten, että osittainen kaksisuuntaisuus mahdollistuu. Versio 2:lla on merkittäviä ympäristövaikutuksia alkuperäiseen versio 1:een verrattuna. Versio 2 on suunnittelutyön osalta valmis asetettavaksi nähtäville, mikäli niin päätetään.

Kuntatekniikka kuitenkin esittää suunnitelmaversion kustannuksista, laajuudesta ja ympäristövaikutuksista johtuen, että kadun suunnittelu palautettaisiin vielä kerran valmisteluun rajatummalla sisällöllä, joka noudattaisi alkuperäistä perusajatusta turvallisemman katu ympäristön luomisesta etenkin alakoululaisille. Uuden katusuunnitelman kustannusarvio on huomattavasti enemmän kuin mihin alun perin on varauduttu ja täten hanke ei ole nykyisellä määrärahavarauksella toteutettavissa. Suunnitelman sisältökään ei kaikin osin ole onnistunut liikenneturvallisuuden kannalta olennaisessa selkeydessä.

Katusuunnittelun edetessä ja kustannusarvion nyt tarkentuessa on kuntatekniikan suositus, että uutta katusuunnitelmaa ei edistetä tätä pidemmälle. Jatkosuunnitteluun tulisi edetä rajatummalla sisällöllä ja kuntatekniikka ehdottaa aikaisempien selvittyjen vaihtoehtojen pohjalta harkittavaksi pyöräkadun suunnittelemista kohteeseen. Kuntatekniikassa on tutkittu katusuunnittelussa viimeisen vuoden aikana useita vaihtoehtoja, mm. pihakatua ja 2-1-kadun rakentamista, mutta kapea katu ympäristö on hyvin haastava ja osa vaihtoehtoista ei kohteessa ole toteutuskelpoisia tästä syystä. **Oheismateriaalina** taulukko selvitetystä mahdollisuuksista.

Pyöräkatu mahtuu teoriassa katutilaan, mutta vaatii lisäselvittelyjen tekemistä. Pyöräkadun ohjeellinen leveys ajoradan osalta on 4,5 – 5,5 metriä ja korotetun jalkakäytävän leveys 2,5 metriä. Pyöräkatu on katu, jossa on ajorata ja yleensä jalkakäytävä. Pyöräkadulla voi ajaa autolla, mutta pyöräliikenteelle annetaan esteetön kulku. Pyöräkadulle ei ole laissa määritelty tiettyä nopeusrajoitusta, kuten piha- tai kävelykaduille, vaan nopeusrajoitus osoitetaan erillisin liikennemerkein. Suunnitteluohjeistuksen mukaan rajoituksena tulisi käyttää enintään 30 km/h. Olennaista on sovittaa ajonopeus pyöräilyn mukaiseksi. Pyöräkatu voitaisiin toteuttaa kaksisuuntaisena, mutta nykyinen kääntymiskielto Asematieltä Oppilaskodintielle Granhultin koulun kohdalla pidettäisiin voimassa. Pyöräkadulla pysäköinti on pääosin kielletty ja sallittu vain erikseen merkityillä paikoilla, jotka on sijoitettu syvennykseen. Oppilaskodintien tapauksessa tilanpuutteen takia pyöräkatu ratkaisu tarkoittaisi, että kadulle ei rakennettaisi kadunvarsipysäköintiä eikä kadulla olisi muutenkaan pysäköintimahdollisuutta. Lähtökohtaisesti saattoliikenne ja läpiajoliikenne Oppilaskodintielle ei olisi sallittua.

Granhultin koulun saattoliikenne ohjattaisiin nykyisiin, koulun länsipuolelle rakennettuihin saattoliikennepaikkoihin Asematien varressa sekä uimahallin pysäköintialueelle, joista on sekä alikulkuyhteys Granhultin koululle, että liikennevaloin varustettu korotettu suojatieyhteys. Lisää saattoliikenteen pysäköintipaikkoja voitaisiin tarkastella alikulun saneerauksen yhteydessä, kunhan saneerauksen tarve ja ajankohta on selvillä.

Kuntatekniikka esittää, että hankkeen osalta tehdään päätös joko asettaa nykyinen katusuunnitelmaluonnos versio 2 nähtäville tai että valiokunta päättää pyöräkadun suunnittelemisesta Oppilaskodintielle.

Mikäli nykyinen katusuunnitelmaluonnos versio 2 päätetään asettaa nähtäville, tulisi hankkeen rahoitus turvata korottamalla hankkeelle osoitettua erillismäärärahaa. Asiasta päättää kaupunginvaltuusto.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää kehottaa kuntatekniikkaa jatkamaan
Oppilaskodintien katusuunnitelman valmistelua rajatummalla sisällöllä, siten että
alakoululaisten liikenneturvallisuus on etusijalla, esim. pyöräkatuvaihtoehdon
mukaisesti.

Liitteet:

Katusuunnitelma, asemapiirros pituus- ja poikkileikkaus
Taulukko selvitetystä mahdollisuudesta